

REGISTER hlavných pojmov Charty viacúrovňového riadenia v Európe

VIACÚROVŇOVÉ RIADENIE

Zásada spočívajúca v koordinovanej činnosti Európskej únie, členských štátov a miestnych a regionálnych samospráv, ktorá sa zakladá na zásadách subsidiarity, proporcionality a partnerstva, a bude sa prejavovať funkčnou a inštitucionalizovanou spoluprácou s cieľom navrhovať a uskutočňovať politiku Európskej únie.

CdR 273/2011 fin.

ZÁSADA SUBSIDIARITY

„Podľa zásady subsidiarity koná Únia v oblastiach, ktoré nepatria do jej výlučnej právomoci, len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané touto činnosťou nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť na ústrednej úrovni alebo na regionálnej a miestnej úrovni, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.“

Článok 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ)

ZÁSADA PROPORCIONALITY

„Podľa zásady proporcionality neprekračuje obsah a forma činnosti Únie rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv.“

Článok 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ)

ZÁSADA PARTNERSTVA

Zásada partnerstva si vyžaduje „úzku spoluprácu medzi orgánmi verejnej správy, hospodárskymi a sociálnymi partnermi a subjektmi, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, a to počas celého programového cyklu, ktorý pozostáva z prípravy, vykonávania, monitorovania a hodnotenia“.

*Európsky kódex správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov
(C (2013) 9651 final)*

.../...

ZAPOJENIE

Zapojenie predpokladá účasť všetkých zainteresovaných partnerov do analýzy výziev a potrieb, ktoré treba naplniť, ale i do výberu cieľov a priorít v súvislosti s plnením týchto cieľov, ako aj do koordinačných štruktúr a dohôd o viacúrovňovom riadení, ktoré sú potrebné na efektívne uskutočňovanie politiky.

Európsky kódex správania pre partnerstvo (C (2013) 9651 final)

SÚDRŽNOSŤ POLITÍK

Súdržnosť politik spočíva v koordinácii rozličných sektorových politik s cieľom optimalizovať ich územný vplyv, maximalizovať ich súdržnosť a zvýšiť ich úspešnosť a prispieť k tomu, aby sa na všetkých územných úrovniach zabránilo negatívnym dôsledkom stretu politik.

Územná agenda Európskej Únie 2020, Gödöllő, 2011.

SÚČINNOSŤ MEDZI ROZPOČTAMI

Viacúrovňové riadenie si vyžaduje vytvoriť súbor základných zásad, ktoré treba dodržiavať v úsilí o dosiahnutie väčšej súčinnosti medzi rozpočtom EÚ, štátnymi rozpočtami a rozpočtami nižších územných celkov. Ide hlavne o zásady fiškálnej autonómie, partnerstva, zjednodušenia postupov a transparentnosti.

CDR 1778/2012

OCHRANA ZÁKLADNÝCH PRÁV NA ROZLIČNÝCH POLITICKÝCH ÚROVNIACH

Základné práva sú chránené na všetkých úrovniach. Väčšina z nich (zdravotná starostlivosť, právo na vzdelanie, ochrana spotrebiteľa, sociálna pomoc) sa zaručuje a uplatňuje na miestnej a regionálnej úrovni. Ich presadzovanie zahŕňa zvyšovanie povedomia občanov o základných právach, ako aj informovanie členských štátov a miestnych a regionálnych samosprávnych orgánov o platnosti Charty základných práv Európskej únie ako bezprostredne platného právneho predpisu.

CdR 406/2010 fin.

PROEURÓPSKE ZMÝŠĽANIE

Pojem „proeurópske zmýšľanie“ možno chápať ako proces integrácie politických a hospodárskych dynamík Európskej únie do štruktúry politickej diskusie na celoštátnej, ale i miestnej a regionálnej úrovni, vedúci k zmene politického správania, ktoré podporuje inovácie v administratívnej oblasti a prípadne modernizáciu organizácie, na ktorú sa vzťahuje.